



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Commentarii Tres in Universam Aristotelis Philosophiam

Commentarius Secundus In Octo Libros Physicorum Aristotelis

Crespin, François

Bruxellæ, 1652

IV. An productio formæ novæ sit prior expulsionē veteris cum ipsa
impossibilis: an è contrā.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95369)

lorem, sed ad perfectionem, uti lapidi gravitas datur, & ut calor haberet, &c.

LXXXV. Addi potest dari calorem igni ut propriam ignis perfectionem; ignem tamen etiam per hunc extraneum calorem producere; quia agens ex natura sua agit ad assimilandum sibi passum; agens autem hic est forma ignis, & calor proprietates ejus; ergo & passum debuit esse forma ignis & calor ab igne & calore ejus producti.

LXXXVI. Petes quænam accidentia sint activa transcurrentia?

LXXXVII. Respondeo verisimiliter solas qualitates; quia illæ solæ sequuntur formam, quæ est principium activitatis transcurrentis; non tamen omnes, quia sonus, colores, & odores videntur tantum agere intentionaliter, seu per speciem sui impressam. De raritate & densitate infra.

D V B I V M IV.

An productio formæ novæ sit prior expulsionē veteris cum ipsa impossibilis: an è contra.

R E S O L U T I O.

LXXXVIII. **D**ico, introductio dispositionum ad formam novam, & destructio dispositionum ad veterem; introductio novæ formæ substantialis, & destructio veteris, sunt in eodem indivisibili instanti temporis, sed illæ in priori naturæ, hæc in posteriori.

LXXXIX. Probant communiter primam partem; quia alioqui, si introductio dicta sit prior tempore, erunt simul in eodem subjecto duæ formæ contrariæ & totales substantiales; si verò destructio sit prior tempore, materia erit aliquo instanti sine omni forma: verum horum utrumque naturaliter fieri supra probavimus: unde probatio ista corrumpit. quare aliter

LXXXX. Probatur prima pars; quia introductio

& destructio, &c. non minus possunt esse simul in eodem indivisibili instanti, quàm causa & effectus; nam reverà sunt causa corrumpens, & effectus corruptus, ergo, &c.

LXXXXI. Probatur secunda pars; quia sicut inter Theologos prius naturà est peccatum, quàm expellatur gratia; nam perit gratia, quia committitur peccatum; ita inter Philosophos prius naturà est frigus, quàm expellatur calor, & sic proportionaliter de forma substantiali; nam perit calor, quia introducit frigus.

LXXXXII. Obicies, si introductio novæ formæ esset prior naturà desitione veteris, essent simul tempore & naturà forma vetus & nova, gratia & peccatum, forma ignis & aquæ, &c. sed hoc est absurdum, ergo &c.

LXXXXIII. Respondeo negando majorem; quia eo tempore, quo est causa, est effectus, ac proinde, quo tempore est forma nova causa corrumpens, est forma vetus corrupta five effectus causæ corrumpentis; neque tamen causa & effectus sunt magis simul naturà, quàm causa sit effectus; in nostra enim sententia, quæ docet esse prius naturà nihil aliud esse, quàm esse causam; & esse posterius naturà nihil aliud esse, quàm esse effectum, facile hæc, & alia, solvuntur objectiones, quæ contra hanc Resolutionem fieri possunt: unde cum dicitur in illo priori, in quo est forma nova, vel est forma vetus, vel non? si non, ergo est destructa; si sic, ergo sunt duæ formæ contrariæ simul: in nostra sententia sensus est, in illo priori, in quo est forma nova, vel forma vetus est forma corrumpens, vel non? quia esse in illo priori est esse causam; quod est ridiculum (licet ad id alii valde obscure & difficulter respondeant,) quisenim dicat in priori quod est forma nova, id est, quod est causa corrumpens veterem; similiter veterem esse corrumpentem? nisi dixerit idem simul esse corrumpens & corruptum, ac per consequens, esse & non esse.

DISPUTATIO VII.

De causa Efficiente Increata.

D V B I V M I.

Quid Dei cum Causis secundis concursus, & quotuplex.

Ante Resolutionem
Suppono concursum ex etymologia nominis esse duorum cursum, ac proinde concursum in proposito esse Dei & creaturæ cursum, five actionem, ut omnes Philosophi ac Theologi cursum istum interpretantur; unde sicut actio, five creaturæ ut causæ efficientis causalitas, dupliciter considerari potest, semel in actu primo, & iterum in actu secundo; ita concursus Dei dupliciter considerari potest, semel in actu primo, & semel in actu secundo. Hoc supposito, sit

R E S O L U T I O I.

I. **D**ico 1^o. Dei cum causis secundis concursus in actu primo est virtus increata, &

creata potens operari; sic nempe, ut sit in actu primo remoto tantum, si remotè tantum potens, in proximo, si proximè potens operari.

III. Probatur à proportionem sumpta ex dictis supra lib. 3^o. Disput. 5. Dub. 2^o. de cursu five causalitate in actu primo, nempe, quod sit virtus potens operari; ergo concausalitas five concursus Dei cum creaturis in actu primo, est virtus Dei increata, & virtus creaturæ creata, potens operari,

R E S O L U T I O II.

IV. **D**ico 2^o. Dei cum causis secundis concursus in actu secundo est actio virtutis increatæ, & creatæ potentis operari.

V. Probatur similiter à proportionem sumpta ex dictis loco citato de cursu, five causalitate, in actu secundo, nempe, quod sit actio, five operatio, à qua causâ denominatur agens, five operans effectum; ergo concausalitas, five Dei cum causis secundis concursus in actu secundo, est actio, five opera-